

Jordförbättring

Brunakärr Koloniträdgården

Höstträff 23.9.2023

Anne-Christine Ritschkoff, Lott 60

Foto:Hemträdgården 4/2023

En levande jord: ett komplext samspel mellan olika organismer

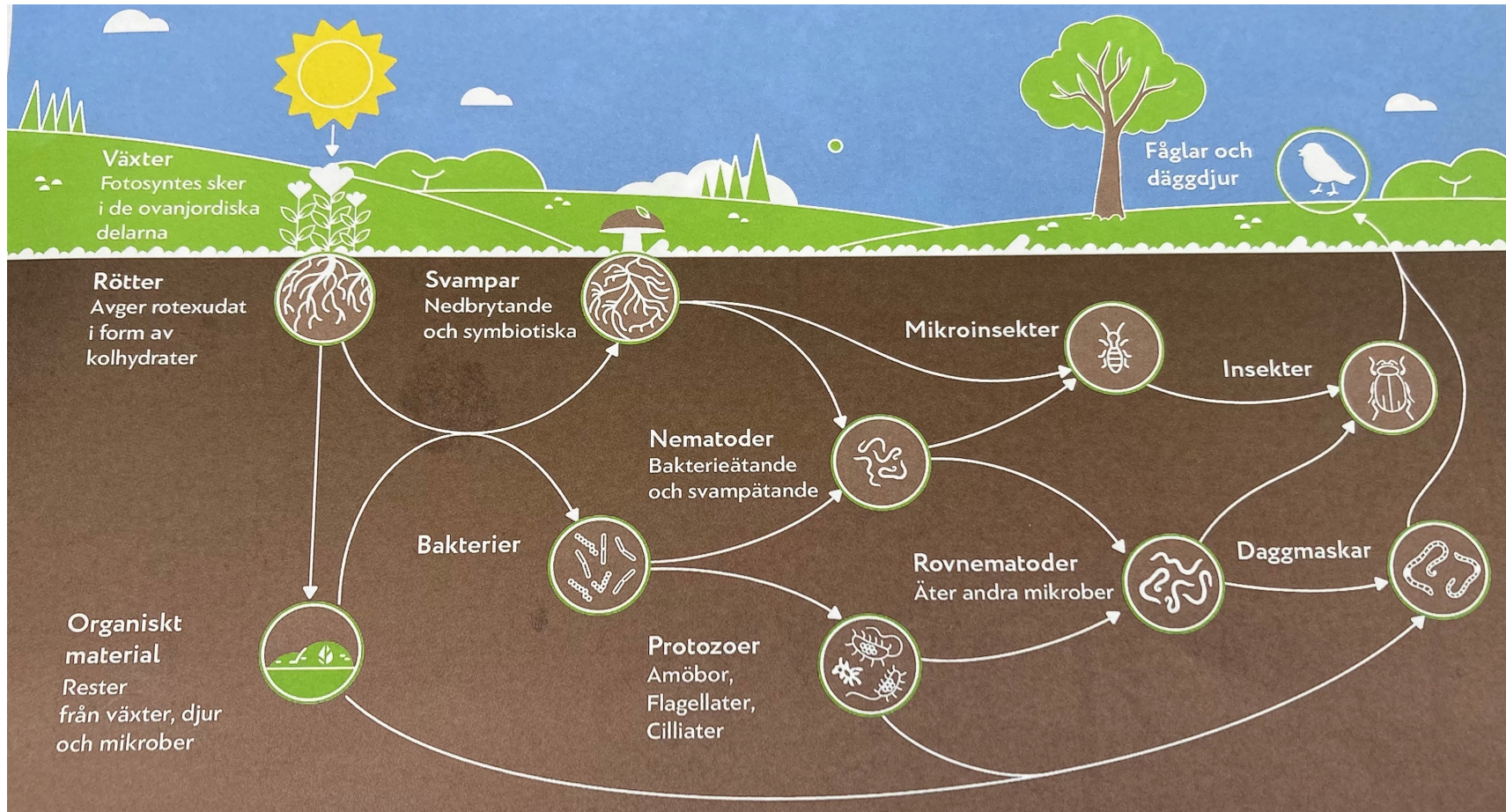

Foto:Hemträdgården 4/2023

Jordens skick har betydelse för hur du lyckas med sådd och odling.

- Jordförbättring som imiterar naturen är ett kostnadseffektivt sätt att förbättra marken.
 - använda allt trädgårdsavfall på tomten
- Plantera växter som förbättrar jorden
 - Kan göras stegvis och försättningsvis
- Jordförbättring växter
 - Klöver, solros, ringblomma, baljväxter, alfalfa
 - efter blomningen klipps växten och lämnas i marken

Foto: Magnusson, M. <https://gronarader.se/tradgard/optimalt-att-godsla-med-gronmassa/>

Fyra orsaker att plantera jordförbättringsväxter

- Ett starkt rotsystem lossar jorden från djupet och förbättrar struktur
- Växtmaterial gödslar jorden och ökar mullhaltighet
- Tät vegetation dämpar ogräs och skyddar jorden från att sköljas bort
- Några jordförbättringsväxter, liksom klöver och alfalfa, binder kväve med sina rotknölar för växters behov.

Egenskaper hos lerjord

- **Tung lerjord blir ypperlig odlingsjord om du undviker att trampa i den och håller den täckt med ett rejält lager med organiskt material**
 - **Lerjorden har fina egenskaper**
 - behåller fukt och näring
 - Består av mycket finkornigt material.
 - **Lerjordens nackdelar**
 - blir hård och torr vid torra förhållanden
 - blir vattensjuk och för tät vid blöta förhållanden.
- **Några tips med lerjord**
 - **Sand?**
 - **Långvarig förbättring**
För att få en mer långvarig förbättring och dessutom även tillföra näring samtidigt, ska man blanda i rikligt med organiskt material i jorden som t ex halvbrunnen kompost, gräsklipp, löv, klippt halm och skörderester
 - **Ytlig nerfräsning bäst**
En ytlig nerfräsning av halmblandad naturgödsel och/eller annat organiskt material förbättrar lerjorden avsevärt, och att samtidigt lägga på sand är ingen nackdel, särskilt inte där man ska anlägga gräsmatta.
 - **Håll jorden täckt**
I trädgårdslandet har man tillfälle att genom marktäckning ytterligare förbättra jordens struktur.

Foto: Pixabay/CC0.
<https://gronarader.se/tradgard/forbattring-av-lerjord/>

Vad kan du göra för lottens hälsa

1. Låt trädgårdens organiskt avfall återgå till jorden
 - Gräsklipp och annat grönt
 - Material från kompost
2. Gräv så litet som möjligt
 - Jorden ska vara täckt med organiskt material
3. Odlar grönjödling växter
 - Klöver, ringblomma, baljväxer, havre
4. Odlar fleråriga växter
 - Buskar, fruktträd, annat
5. Biokol
 - Laddad biokol är också en effektiv jordförbättrare

Foto: Kekkilä.fi

Källförteckning

- Hemträdgården 4/2023 s.18-19
- Farrimond, S. 2023. The science of gardening. Dorling Kinderslay Limited. A Penguin Random House Company.
- Magnusson, M. Gödsling med grönmassa bäst för både jord och växter. <https://gronarader.se/tradgard/optimalt-att-godsla-med-gronmassa/>. 20.9.2023
- Yhdysviiva 70. 2020. Maaperä elää! Maaperän suojele pienillä puutarhapalstoilla. Office International du Coin de Terre et ses Jardins Familiaux, association sans but lucratif.
- Åkerstedt, N. Förbättring av lerjord. Artikel ur "Den biologiska trädgården, Del 1". <https://gronarader.se/tradgard/forbattring-av-lerjord/>. 20.9.2023
- Wallander, H., Laddat kol perfekt gödsel. <https://gronarader.se/tradgard/biokol/>. 20.9.2023